

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0225-196
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Одеський національний політехнічний університет
ID ОП у ЄДЕБО	20607
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП Публічне управління та адміністрування Другий (магістерський) 28 Публічне управління та адміністрування 281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/acreditation/281-zvit_samoanalizu.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	28 «Публічне управління та адміністрування»
Дата засідання	30.01.2020
№ протоколу	19
Доповідач	Гавкалова Наталія Леонідівна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ **відсутні**

Обґрунтування:

Під час акредитаційної експертизи у ЗВО експертна група виконала всі пункти попередньо погодженої програми візиту. Немає підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування» не здійснюється.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, однак потребують уточнення: перелік та зміст програмних результатів навчання за освітньою програмою; формалізація співпраці із стейкхолдерами, акцентування уваги на можливостях міжнародної академічної мобільності з метою подальшого удосконалення освітньої програми	В	Серед доданих до Звіту про самооцінювання освітньої програми рецензій більшість не містить вхідних/вихідних даних щодо їх реєстрації у відповідних установах, що свідчить про їх виключно формальний характер, який не несе змістовного наповнення. Додавання до звіту рецензій фахівців з публічного адміністрування, що походять з таких регіонів як Львівська, Волинська, Харківська області суперечить зазначеній в Звіті орієнтації даної ОП на розвиток саме Одеського регіону (регіональний вектор програми). В зазначених регіонах є власні ЗВО та наукові школи, де готують відповідних фахівців для відповідних регіонів.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, але питання визначення навчальних дисциплін обов'язкової частини навчального плану для формування певних програмних результатів навчання; формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору студентів за рахунок дисциплін інших освітніх програм; запровадження дуальної форми освіти потребують подальшого опрацювання	Е	В ЗВО існує низка суттєвих недоліків щодо критерія 2. Заявлені програмні результати навчання не відповідають переважній більшості обов'язковим освітнім компонентам, а саме: 1. В ОП передбачено опанування загальної компетентності «Здатність до усного і письмового професійного спілкування іноземною мовою» та досягнення програмного результату навчання «PH13. Знати іноземну мову (відповідно до Загальноєвропейських

			<p>рекомендацій з мовної освіти)», однак в початковому плані відсутня освітня складова, яка б забезпечувала цю можливість. В навчальному плані ОП ЗВО всупереч вимогам МОН та НРК не передбачено вивчення іноземної мови взагалі! Навіть на рівні вибіркового навчальних дисциплін.</p> <p>2. Це ж зауваження стосується і низки інших програмних результатів навчання, зокрема «РН15. Уміти використовувати інструменти електронної демократії в сфері публічного управління та адміністрування.», де відсутня обов'язкова освітня складова, яка б передбачала досягнення цього результату.</p> <p>3. Програмний результат навчання «РН5. Уміти визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії» забезпечується виключно вибірковою освітньою складовою.</p> <p>Окрім того, в Звіті про самооцінювання освітньої програми зазначено що «Унікальність програми полягає у її спрямованості на проблематику публічного управління та адміністрування в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ), розвитку комунальних та приватних підприємств цих громад, стратегічне планування розвитку ОТГ», однак навчальний план за даною ОП не передбачає жодної змістовної за своїм наповненням обов'язкової освітньої</p>
--	--	--	--

			<p>компоненти щодо розуміння специфіки функціонування саме ОТГ. Вивчення відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання дає можливість стверджувати, що програмний результат навчання ПРН14 «Уміти здійснювати ефективну комунікацію в сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм» (Проект стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти) тільки частково може бути сформований за рахунок навчальних дисциплін обов'язкової частини навчального плану. (Наприклад, ПП01.04 «Методи соціально-економічного та політичного аналізу»). Даний програмний результат навчання повністю забезпечується навчальною дисципліною ДІВ В2.03 «Соціальна відповідальність», яка входить до переліку дисциплін циклу індивідуального вибору студента.</p> <p>Зміст освітньої компоненти «Комплексне проектування розвитку громад» не відповідає своїй назві та не передбачає досягнення відповідних результатів навчання, а також формування заявлених фахових компетентностей.</p> <p>Суттєвим недоліком є відсутність реальної (а не формальної) можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувача вищої освіти. Хоча в НП ОП присутня блоковість формування дисциплін за вибором (яка суттєво обмежує формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача вищої освіти), проте враховуючи те, що набір здобувачів другого (магістерського) рівня навчання</p>
--	--	--	--

				в ОНПУ становить менше 10 осіб та має тенденцію до зменшення (саме так і зазначено в слабких сторонах Звіту, поданого ЗВО), згідно з Положенням щодо вибору дисциплін, мінімальна група для вибіркової дисципліни має становити 25 осіб. Таким чином, це означає, що малокомплектні групи, які проходять підготовку за ОП, обмежені у реалізації права на вільний вибір дисциплін і формування індивідуальної освітньої траєкторії.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, але питання розробки та впровадження нормативних документів щодо визнання результатів неформальної освіти потребують подальшого опрацювання	В	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, забезпечуючи інформацією про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах освітніх компонентів здобувачів вищої освіти, однак питання відповідності форм і методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу потребують більш детального вивчення	В	Навчальним планом передбачено виконання 4 курсових робіт впродовж усього терміну навчання (1 рік та 4 місяця). Поважаємо автономію ЗВО та розробки ОП, водночас звертаємо увагу на обмеженість часу на якісну самостійну роботу і проведення дослідження здобувачами вищої освіти. Вважаємо, що така кількість курсових робіт може призводити до суттєвого перевантаження здобувачів вищої освіти та втрати принципів академічної доброчесності. В Звіті про самооцінювання освітньої програми декларується, інтеграція ОП з програмою університету «Штефан чел Маре» (Румунія), проте не зрозуміло про яку інтеграцію йдеться, якщо в зазначеному ЗВО немає ОП з публічного управління та адміністрування.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні	В	

та академічна доброчесність		рекомендації у повному обсязі, але питання розробки та впровадження процедур, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку повторного проходження контрольних заходів, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів потребують подальшого опрацювання		
Критерій 6. Людські ресурси	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але із звіту експертів не зрозуміло, яким чином було оцінено відповідність викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони викладають; чи перевірили експерти факт закріплення у процедурі конкурсного відбору норми щодо спроможності кандидата забезпечити досягнення цілі освітньої програми; чи існує практика підвищення кваліфікації (стажування) викладачів в органах публічного управління. Відсутнім є рейтингування викладачів, що ставить під сумнів систему преміювання та інші види стимулювання розвитку викладацької майстерності	В	ГЕР ретельно ще раз перевірила відповідність. Однак, звіт експертів свідчить, що із викладачів, які забезпечують програму тільки один має науковий ступінь кандидата наук за відповідною спеціальністю, один має кваліфікацію «магістр державного управління». А гарант ОП лише пройшов підвищення кваліфікації в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України за програмою «Публічне управління та адміністрування». Відсутність інформації на сторінці кафедри щодо закріплення дисциплін за викладачами та профілів наукових інтересів викладачів не дає можливості з'ясувати відповідність викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але не зрозуміло яким чином було перевірено дотримання санітарних норм та норм охорони публічного порядку на території ЗВО	В	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але відсутність чітко прописаних процедур щодо реагування на	В	Відсутність чітко прописаних процедур є доказом часткової неформалізації відносин між представниками ЗВО та органом студентського самоврядування, що, разом з відсутністю опису

		виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності не дає змоги перевірити факти прийняття до уваги керівництвом ЗВО пропозицій органу студентського самоврядування щодо підвищення ефективності використання процедур забезпечення якості вищої освіти		процедури опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та неможливістю перевірки факти прийняття до уваги керівництвом ЗВО пропозицій органу студентського самоврядування щодо підвищення ефективності використання процедур забезпечення якості вищої освіти не дають підстав вважати стан відповідності даному критерію як ідеальний.
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але перевірка сайту ЗВО супроводжувалася труднощами в пошуку інформації про оприлюднення проекту ОПП з метою отримання зауважень та пропозиції стейкхолдерів, який знаходився за іншим посиланням, ніж було вказано у звіті про самооцінювання	В	Наповнення сторінки сайту кафедри адміністративного менеджменту та проблем ринку не задовільне, зокрема розділи “планова робота кафедри”, “науково-методичні праці”, “розклад викладачів”, “наукові праці співробітників” залишаються порожніми.
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

За критерієм 1

З метою удосконалення освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» рекомендується більш детально вивчити досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, які здійснюють підготовку фахівців в галузі публічного управління та адміністрування; посилити взаємодію із здобувачами вищої освіти для їх залучення до формулювання цілей та програмних результатів навчання; активізувати міжнародну академічну мобільність викладачів та здобувачів вищої освіти задля вивчення кращих практик іноземних ЗВО та подальшої модернізації освітньої програми.

За критерієм 2

Рекомендується привести у відповідність освітні компоненти та програмні результати навчання. Зокрема, рекомендується в ОП передбачити опанування загальної компетентності «Здатність до усного і письмового професійного спілкування іноземною мовою» та досягнення програмного результату навчання «РН13. Знати іноземну мову (відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти)», запровадивши відповідну обов'язкову освітню компоненту з іноземної мови.

Рекомендується звернути увагу на забезпечення програмних результатів навчання, зокрема «РН15. Уміти використовувати інструменти електронної демократії в сфері публічного управління та адміністрування.», запровадивши обов'язкову освітню компоненту, яка б передбачала досягнення цього результату.

Рекомендується вибірково освітню компоненту «Електронне урядування» для досягнення програмного результату навчання «РН5. Уміти визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії», включити в обов'язкову частину ОП.

Рекомендується навчальну дисципліну ОПП ДІВ В2.03 «Соціальна відповідальність», яка входить до переліку циклу дисциплін індивідуального вибору студента, включити в обов'язкову частину ОП. Вивчення відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання дає експертній групі можливість стверджувати, що програмний результат навчання ПРН14 «Уміти здійснювати ефективну комунікацію в сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм» (Проект стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти) тільки частково може бути сформований за рахунок навчальних дисциплін обов'язкової частини навчального плану (Наприклад, ПП01.04 «Методи соціально-економічного та політичного аналізу»). Даний програмний результат навчання повністю забезпечується навчальною дисципліною ДІВ В2.03 «Соціальна відповідальність», яка входить до переліку дисциплін циклу індивідуального вибору студента.

Також рекомендується продовжити вдосконалення освітньої програми з огляду на формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору студентів за рахунок дисциплін інших освітніх програм.

Дуальна форма освіти за даною ОП відсутня. Проте, з огляду на зацікавленість здобувачів та готовність роботодавців до впровадження такої форми освіти, рекомендується започаткування дуальної форми освіти на даній освітній програмі.

За критерієм 3

Експертною групою було виявлено відсутність правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті. З урахуванням вивчення кращих практик визнання результатів навчання в інших ЗВО, рекомендується створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Також необхідно активізувати пошук можливостей для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОП.

За критерієм 4

Рекомендується підвищити рівень обґрунтованості форм та методів навчання, в першу чергу за рахунок більш чіткого формулювання програмних результатів навчання та використання системного підходу до виявлення відповідності освітніх компонентів результатам навчання.

Рекомендується активніше залучати студентів як до розробки та перегляду освітніх програм, так і до вдосконалення процесу навчання та викладання (впливати на зміст освітніх компонентів та форми і методи викладання, принципи стимулювання здобувачів та викладачів через процедури відповідного опитування та залучення до процедур врахування результатів опитування, в тому числі і щодо перегляду дисциплін вільного вибору). Потребує підвищення рівень суб'єктності здобувачів як потенційно найактивніших стейкхолдерів освітньої програми, створення умов для їхнього реального залучення до вдосконалення процесу навчання та викладання.

Рекомендується переглянути наповнення навчального плану щодо забезпечення дисциплін вільного вибору студентів та формування індивідуальної траєкторії навчання. Забезпечити реальну (а не формальну) можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувача вищої освіти.

Рекомендується переглянути доцільність виконання 4 курсових робіт за період навчання 1 рік 4 місяці, оскільки за такий стислий період часу неможливо якісно виконати наукове дослідження, як це вимагається на другому (магістерському) рівні підготовки.

За критерієм 5

Рекомендується врегулювати нормативними документами університету питання розробки та впровадження процедур, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку повторного проходження контрольних заходів, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Експертною групою рекомендовано систематизувати та внести до Положення про академічну доброчесність ОНПУ порядок щодо визначення одного рівня унікальності текстів (у відсотках). Кваліфікаційні роботи здобувачів (повні тексти) рекомендується розміщувати в електронному репозитарії ЗВО.

За критерієм 6

Рекомендується посилити склад науково-педагогічних працівників, що залучені до забезпечення ОП у відповідності до кваліфікації і спеціальності 281.

З метою підвищення рівня мотивації викладачів до професійного розвитку рекомендується розробити методіку кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів та процедуру використання результатів їх рейтингу в системі преміювання та інших видах стимулювання розвитку викладацької майстерності.

З метою підвищення якості надання послуг за освітньою програмою рекомендується залучення роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять з навчальних дисциплін. Також забезпечення проведення лекцій циклу дисциплін загальної підготовки вибіркової частини навчального плану не менше ніж на 40 % докторами наук та/або професорами.

За критерієм 7

З метою визначення політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) рекомендується створення в ОНПУ спеціальної комісії.

Експертною групою рекомендовано розширити перелік послуг фахової соціально-психологічної групи щодо надання психологічних тренінгів для науково-педагогічного персоналу.

За критерієм 8

Рекомендується формалізувати процедури обговорення програмних результатів навчання з роботодавцями, переглянути перелік питань для опитування здобувачів освіти, оскільки він недостатньо широко охоплює спектр можливих проблем, вирішення яких буде сприяти покращенню змісту ОП. Також варто чітко прописати процедуру процесу реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, адже її формалізація є недостатньою.

За критерієм 9

На момент проведення повторного поглибленого вивчення акредитаційної справи А-19-0225-196 Одеського національного політехнічного університету та підготовки оновленого (більш поглибленого висновку ГЕР), період 4.02.2020 – 10.02.20202 р. сайт Одеського національного політехнічного університету не завантажувався. Відповідно не було можливості перевірити, чи було усунуто зауваження ГЕР, які було зазначено у грудневому висновку. Зокрема: чи міститься на сайті інформація щодо розподілу викладачів за дисциплінами, які викладаються на освітній програмі. Відповідно зауваження щодо виконання критерію 9 залишилося без змін, оскільки не було можливості перевірити його актуальність.

Для зручності пошуку необхідної для заінтересованих сторін (стейкхолдерів) інформації рекомендується систематизувати інформаційні ресурси, що знаходяться на сайті університету та приділити більшу увагу якісному наповненню сайту кафедри.

Доцільно збільшити обсяги подання інформації на сторінці тієї частини електронного ресурсу, яка присвячена ОП, наприклад, за такими напрямками: наявність повної версії ОП з визначеними освітніми компонентами; персоналізація науково-педагогічних працівників задіяних до реалізації ОП; інформація про випускників ОП та їх контактна інформація (за згодою) тощо.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

- ◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»
- ◇ акредитацію ОП
- ◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

- ◇ відмову в акредитації ОП

Відповідальний за підготовку висновку ГЕР, член ГЕР

Наталія Гавкалова

Голова ГЕР

Ніна Чала

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0225-196
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Одеський національний політехнічний університет
ID ОП у ЄДЕБО	20607
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП Публічне управління та адміністрування Другий (магістерський) 28 Публічне управління та адміністрування 281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/accreditation/281-zvit_samoanalizu.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	28 «Публічне управління та адміністрування»
Дата засідання	27.12.2019
№ протоколу	10
Доповідач	Гавкалова Наталія Леонідівна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ **відсутні**

Обґрунтування:

Під час акредитаційної експертизи у ЗВО експертна група виконала всі пункти попередньо погодженої програми візиту. Немає підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування» не здійснюється.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, однак потребують уточнення: перелік та зміст програмних результатів навчання за освітньою програмою; формалізація співпраці із стейкхолдерами, акцентування уваги на можливостях міжнародної академічної мобільності з метою подальшого удосконалення освітньої програми	В	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, але питання визначення навчальних дисциплін обов'язкової частини навчального плану для формування певних програмних результатів навчання; формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору студентів за рахунок дисциплін інших освітніх програм; запровадження дуальної форми освіти потребують подальшого опрацювання	В	
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації, але питання розробки та впровадження нормативних документів щодо визнання результатів неформальної освіти потребують подальшого опрацювання	В	

<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>В</p>	<p>Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, забезпечуючи інформацією про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах освітніх компонентів здобувачів вищої освіти, однак питання відповідності форм і методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу потребують більш детального вивчення</p>	<p>В</p>	<p>Навчальним планом передбачено виконання 4 курсових робіт впродовж усього терміну навчання (1 рік та 4 місяця). Поважаємо автономію ЗВО та розробки ОП, водночас звертаємо увагу на обмеженість часу на якісну самостійну роботу і проведення дослідження здобувачами вищої освіти. Вважаємо, що така кількість курсових робіт може призводити до суттєвого перевантаження здобувачів вищої освіти та втрати принципів академічної доброчесності. Блоковість формування дисциплін за вибором суттєво обмежує вибір та унеможлиблює формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача вищої освіти.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>В</p>	<p>Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але питання розробки та впровадження процедур, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку повторного проходження контрольних заходів, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів потребують подальшого опрацювання</p>	<p>В</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>В</p>	<p>Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але із звіту експертів не зрозуміло, яким чином було оцінено відповідність викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони викладають; чи перевірили експерти факт закріплення у процедурі конкурсного відбору норми щодо спроможності кандидата забезпечити досягнення цілі освітньої програми; чи існує</p>	<p>Е</p>	<p>Експертна група встановила часткову відповідність критерію, зокрема немає відповідності щодо групи забезпечення та спеціальності. До реалізації ОП, тим більше на другому рівні вищої освіти, повинні залучатися перш за все ті фахівці, які мають профільний до відповідної спеціальності науковий ступінь. Однак, звіт експертів свідчить, що із викладачів, які забезпечують програму тільки один має науковий ступінь кандидата наук за відповідною</p>

		практика підвищення кваліфікації (стажування) викладачів в органах публічного управління. Відсутнім є рейтингування викладачів, що ставить під сумнів систему преміювання та інші види стимулювання розвитку викладацької майстерності		спеціальністю, один має кваліфікацію «магістр державного управління». А гарант ОП лише пройшов підвищення кваліфікації в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України за програмою «Публічне управління та адміністрування». Відсутність інформації на сторінці кафедри щодо закріплення дисциплін за викладачами та профілів наукових інтересів викладачів не дає можливості з'ясувати відповідність викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Назва наукового дослідження “Удосконалення системи адміністрування проєктів інфраструктури на рівні місцевого самоврядування”, де керівником є гарант ОП д.е.н., проф. Балан О.С., також не є інформативною, оскільки не зрозуміло, хто саме із працівників кафедри (групи забезпечення ОП) і в якій мірі залучені до виконання цього дослідження. Даний факт негативно впливає на якість конкретної ОП, у тому числі й руйнує авторитет галузі «Публічне управління та адміністрування» у науковому середовищі
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але не зрозуміло яким чином було перевірено дотримання санітарних норм та норм охорони публічного порядку на території ЗВО	В	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але відсутність чітко прописаних процедур щодо реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності не дає змоги перевірити факти прийняття до уваги	В	Відсутність чітко прописаних процедур є доказом часткової неформалізації відносин між представниками ЗВО та органом студентського самоврядування, що, разом з відсутністю опису процедури опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та неможливістю перевірки факти

		керівництвом ЗВО пропозицій органу студентського самоврядування щодо підвищення ефективності використання процедур забезпечення якості вищої освіти		прийняття до уваги керівництвом ЗВО пропозицій органу студентського самоврядування щодо підвищення ефективності використання процедур забезпечення якості вищої освіти не дають підстав вважати стан відповідності даному критерію як ідеальний.
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Експертна група в цілому виконала сформульовані НАЗЯВО методичні рекомендації у повному обсязі, але перевірка сайту ЗВО супроводжувалася труднощами в пошуку інформації про оприлюднення проекту ОПП з метою отримання зауважень та пропозиції стейкхолдерів, який знаходився за іншим посиланням, ніж було вказано у звіті про самооцінювання	В	Наповнення сторінки сайту кафедри адміністративного менеджменту та проблем ринку не задовільне, зокрема розділи “співробітники кафедри”, “планова робота кафедри”, “науково-методичні праці”, “розклад викладачів”, “наукові праці” залишаються порожніми.
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

За критерієм 1

З метою удосконалення освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» рекомендується більш детально вивчити досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, які здійснюють підготовку фахівців в галузі публічного управління та адміністрування; посилити взаємодію із здобувачами вищої освіти для їх залучення до формулювання цілей та програмних результатів навчання; активізувати міжнародну академічну мобільність викладачів та здобувачів вищої освіти задля вивчення кращих практик іноземних ЗВО та подальшої модернізації освітньої програми.

За критерієм 2

Вивчення відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання дає експертній групі можливість стверджувати, що програмний результат навчання ПРН14 «Уміти здійснювати ефективну комунікацію в сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм» (Проект стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти) тільки частково може бути сформований за рахунок навчальних дисциплін обов'язкової частини навчального плану (Наприклад, ПП01.04 «Методи соціально-економічного та політичного аналізу»). Даний програмний результат навчання повністю забезпечується навчальною дисципліною ДІВ В2.03 «Соціальна відповідальність», яка входить до переліку дисциплін циклу індивідуального вибору студента. У зв'язку з цим рекомендується навчальну дисципліну ОПП ДІВ В2.03, яка входить до переліку циклу дисциплін індивідуального вибору студента, включити в обов'язкову частину ОП.

В обов'язковій частині ОПП відсутнє вивчення іноземної мови (відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій), як наслідок часткове досягнення ПРН13 «Знати іноземну мову на рівні, який відповідає рівню В2». У зв'язку з цим рекомендується додати до обов'язкових освітніх компонентів вивчення англійської мови.

Також рекомендується продовжити вдосконалення освітньої програми з огляду на формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом забезпечення вільного вибору студентів за рахунок дисциплін інших освітніх програм.

Дуальна форма освіти за даною ОП відсутня. Проте, з огляду на зацікавленість здобувачів та готовність роботодавців до впровадження такої форми освіти, рекомендується започаткування дуальної форми освіти на даній освітній програмі.

За критерієм 3

Експертною групою було виявлено відсутність правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті. З урахуванням вивчення кращих практик визнання результатів навчання в інших ЗВО, рекомендується створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Також необхідно активізувати пошук можливостей для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОП.

За критерієм 4

Рекомендується підвищити рівень обґрунтованості форм та методів навчання, в першу чергу за рахунок більш чіткого формулювання програмних результатів навчання та використання системного підходу до виявлення відповідності освітніх компонентів результатам навчання. Рекомендується активніше залучати студентів як до розробки та перегляду освітніх програм, так і до вдосконалення процесу навчання та викладання (впливати на зміст освітніх компонентів та форми і методи викладання, принципи стимулювання здобувачів та викладачів через процедури відповідного опитування та залучення до процедур врахування результатів опитування, в тому числі і щодо перегляду дисциплін вільного вибору). Потребує підвищення рівень суб'єктності здобувачів як потенційно найактивніших стейкхолдерів освітньої програми, створення умов для їхнього реального залучення до вдосконалення процесу навчання та викладання.

Рекомендується переглянути наповнення навчального плану щодо забезпечення дисциплін вільного вибору студентів та формування індивідуальної траєкторії навчання. Наразі вільний вибір дисциплін для здобувачів вищої освіти суттєво обмежено і реалізується частково.

Рекомендується переглянути доцільність виконання 4 курсових робіт за період навчання 1 рік 4 місяці, оскільки за такий стислий період часу неможливо якісно виконати наукове дослідження, як це вимагається на

другому (магістерському) рівні підготовки.

За критерієм 5

Рекомендується врегулювати нормативними документами університету питання розробки та впровадження процедур, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку повторного проходження контрольних заходів, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Експертною групою рекомендовано систематизувати та внести до Положення про академічну доброчесність ОНПУ порядок щодо визначення одного рівня унікальності текстів (у відсотках). Кваліфікаційні роботи здобувачів (повні тексти) рекомендується розміщувати в електронному репозитарії ЗВО.

За критерієм 6

Необхідно залучати до реалізації ОП осіб, що мають науковий ступінь за відповідною спеціальністю.

З метою підвищення рівня мотивації викладачів до професійного розвитку рекомендується розробити методику кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів та процедуру використання результатів їх рейтингу в системі преміювання та інших видах стимулювання розвитку викладацької майстерності.

З метою підвищення якості надання послуг за освітньою програмою рекомендується залучення роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять з навчальних дисциплін. Також забезпечення проведення лекцій циклу дисциплін загальної підготовки вибіркової частини навчального плану не менше ніж на 40 % докторами наук та/або професорами.

За критерієм 7

З метою визначення політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) рекомендується створення в ОНПУ спеціальної комісії.

Експертною групою рекомендовано розширити перелік послуг фахової соціально-психологічної групи щодо надання психологічних тренінгів для науково-педагогічного персоналу.

За критерієм 8

Рекомендується формалізувати процедури обговорення програмних результатів навчання з роботодавцями, переглянути перелік питань для опитування здобувачів освіти, оскільки він недостатньо широко охоплює спектр можливих проблем, вирішення яких буде сприяти покращенню змісту ОП. Також варто чітко прописати процедуру процесу реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, адже її формалізація є недостатньою.

За критерієм 9

Для зручності пошуку необхідної для заінтересованих сторін (стейкхолдерів) інформації рекомендується систематизувати інформаційні ресурси, що знаходяться на сайті університету та приділити більшу увагу якісному наповненню сайту кафедри.

Доцільно збільшити обсяги подання інформації на сторінці тієї частини електронного ресурсу, яка присвячена ОП, наприклад, за такими напрямками: наявність повної версії ОП з визначеними освітніми компонентами; персоналізація науково-педагогічних працівників задіяних до реалізації ОП; інформація про випускників ОП та їх контактна інформація (за згодою) тощо.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

- ◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»
- ◇ акредитацію ОП
- ◇ **умовну (відкладену) акредитацію ОП**

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

- ◇ відмову в акредитації ОП

Відповідальний за підготовку висновку ГЕР, член ГЕР

Наталія Гавкалова

Голова ГЕР

Ніна Чала